

УРАС/Н77/26.04.2017

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Даниела Попова,

относно дисертационен труд на тема:

„Комплексна кинезитерапия при предменструален синдром“

представен от:

Татяна Томчова Томова

научен ръководител: проф. Зоя Горанова, дн

за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“

Менструацията е само една част от важните физиологични промени и функционални явления в живота на жената, настъпващи с половото ѝ съзряване. Тя отразява състоянието на женския организъм като цяло. Нейната поява най-често се отразява върху висшата нервна дейност на жената и дори жени със стабилна нервна система проявяват симптомите на предменструален синдром. Той не е достатъчно изследван от гледна точка на специализирано прилагане на терапевтични мероприятия. Доказано е, че повече от 20% от жените във фертилна възраст страдат от предменструален синдром до степен, която дава основание за клинично лечение. В настоящия дисертационен труд е разработена стратегия и методика с физикални средства на конвенционалната и китайската медицина за овладяване и профилактика на проблемите, свързани с този синдром.

Предвид всичко това смятам, че темата на представения дисертационен труд е особено актуална и интересна.

Настоящата разработка е правилно структурирана, изложена в обем от 202 стандартни машинописни страници. В нея са включени и

библиография от 218 литературни източника /26 на кирилица и останалите на латиница/, както и приложения. Трудът е много добре онагледен с 73 графики, 32 таблици, 10 фигури, достоверен снимков материал и 3 приложения.

Литературният обзор е разработен в пряка връзка с темата на проучването. Това показват основните му раздели, които описват физиологията и патологията на менструалния цикъл, епидемиологията, етиологията и патогенезата на предменструалния синдром, както и клиничните му прояви и терапевтичните подходи. Направен е и кратък преглед на вижданията по този проблем според китайската традиционна медицина, описано е и лечение с методите ѝ.

Всичко това показва правилния научен подход на авторката към изучавания проблем и подпомага извеждането на ясна работна хипотеза.

Целта и задачите на докторския труд са формулирани кратко и точно, което осигурява систематизиран подход при провеждане на проучването. Организацията на изследването и контингентът са добре прецизирани, като в процеса на проучването са формирани три експериментални групи, а общият брой на изследваните жени е 55.

Методите на изследване включват различни тестове, сред които анкетна карта, анамнеза, карта за изследване, включваща сантиметрия, оценка на болката, тест на кожна гънка и аурикулодиагностика, както и карта за отчитане на предменструалния синдром.

Проведено е скринингово проучване, обект на което са 466 жени на средна възраст 20,8 години и всички са попълнили анонимна анкета.

В програмата за лечение на предменструалния синдром са представени три методики, в които подробно са описани всички използвани средства на кинезитерапията, както и методи на лечение от китайската традиционна медицина – китайски масаж, аурикулотерапия, акупунктура. Изключително интересно, според мен е комбинирането на

рутинните средства на кинезитерапията с методите на китайската традиционна медицина, а получените резултати показват, че тази методика оказва положително влияние и води до бърз и дълготраен ефект върху повечето симптоми. Добър ефект е отчетен и от включването в една от методиките на упражненията от системата Йога.

Получените резултати са обработени с програма за статистическа обработка SPSS 19.0. Те са добре онагледени и кореспондират с поставените задачи. Използван е методът на вариационния и сравнителен анализ. Данните са анализирани коректно. Въз основа на получените резултати и обсъждането им са направени пет извода и шест препоръки, които обективно отразяват представения фактически материал. Приносите, формулирани от докторантката съответстват на анализа и изводите от проведеното изследване. Те са с реална полза и приложение за ежедневната практика. Искам специално да отбележа най-съществените от тях, без да омаловажавам останалите. Това са:

1. Проучени са и са обобщени научните изследвания в областта на прилагането на китайските методи на лечение.
2. За първи път в България се провежда 3-месечно проучване на въздействието на различни програми за лечението на жени с предменструален синдром.
3. Разработени са и са приложени две комплексни методики, обединяващи съчетанието на кинезитерапия с китайски методи на лечение (АН - МО, аурикулотерапия, акупунктура).
4. Проучено е въздействието на специален комплекс от кинезитерапевтични упражнения върху пациентки с предменструален синдром и влиянието им върху психосоматичното състояние на жените.

Заклучение:

Дисертационният труд показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични знания, работи прецизно и проявява способност за провеждане на самостоятелни и иновативни научни изследвания.

Представеният дисертационен труд, е оригинална разработка, която отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение и на Правилника за развитие на академичния състав на НСА „Васил Левски“.

Затова си позволявам да предложа на Уважаемото научно жури да присъди на Татяна Томчова Томова образователната и научна степен „доктор“.

Гласувам с положителен вот!

22.04.2017г.

гр. София

Изготвил становището:

(доц. Даниела Попова, д-р)

